

Beeldcoachen

EEN BEELD ZEGT MEER DAN 1000 WOORDEN ...

Beeldcoaching en Passend Onderwijs

In het licht van Passend Onderwijs wordt meer dan ooit van leerkrachten verwacht dat zij rekening kunnen houden met verschillen tussen kinderen. De kennis en vaardigheden die een leerkracht nodig heeft als professional, richten zich steeds meer op het coachen van kinderen en het stimuleren van hun eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces. Veranderingen in onderwijs en veranderingen in zorg gaan niet vanzelfsprekend gelijk op. Het kost tijd en het vraagt om ondersteuning in de vorm van coaching. Passend onderwijs veronderstelt op de eerste plaats dat leerkrachten het normaal vinden dat leerlingen verschillen. Op de tweede plaats veronderstelt passend onderwijs dat leerkrachten adequaat reageren op kinderen die extra aandacht en zorg nodig hebben. In de derde plaats veronderstelt passend onderwijs samenwerking met internen en externen, met name als het gaat om bijzondere beslissingen. En als laatste veronderstelt passend onderwijs een onderwijskundige invulling van het begrip zorg. Het is een vereiste dat leerkrachten worden bevrijd van de aangeleerde verwijzingsreflex (Meijer 2004), maar het is ook een vereiste dat erkend wordt dat leerkrachten verschillen.

De leerkracht “doet ertoe” bij passend onderwijs. De leerkracht kan verschil maken! Hiervoor is het wel nodig dat we de leerkracht voldoende uitrusten voor zijn taak en daar waar nodig helpen om zijn professionele gedrag aan te passen. Verschillen tussen leerkrachten zullen vanuit het kader van Passend onderwijs duidelijker aan het licht treden. Verschillen in vaardigheden om onderwijsleersituaties aan te passen, maar ook in het vragen van ondersteuning en het adequaat gebruik maken van anderen.

Kenmerkend voor een professionele leeromgeving is dat kader te bieden waarbinnen leerkrachten zich op maat kunnen ontwikkelen. Beeldcoaching is hiervoor bij uitstek het middel. Het grootste deel van het succes hangt af van de persoonlijkheid van de coachee en de coach. Beeldcoaching is een krachtige vorm van coaching omdat de overdracht via beeld erg snel gaat.

Kenmerkend voor het gesprek zijn dialogen met de coach die prikkelend en uitdagend kunnen zijn en bedoeld om iemand verder te brengen in zijn leven. Daarbij gaat het niet alleen over het DOEN, dat is bij voorbaat te oppervlakkig. Onderwerp van gesprek zijn ook zaken ‘onder de waterlijn’ en in deze diepere laag zit het echte leren. De beelden geven niet alleen zicht op de interactie tussen de leerkracht en de leerlingen en de leerlingen onderling, maar ook op de klassenorganisatie en de didactiek. Maar centraal staat: “leerkracht, wie ben je” en kun je reflecteren om je te professionaliseren.

De opleiding tot Beeldcoach vraagt van de coaches een gedegenheid die verder gaat dan een vaardigheidstraining. Ze moeten de kern goed in beeld vast kunnen leggen en moeten de goede vragen kunnen stellen zodat de ander de goede antwoorden kan vinden. Ze hebben openheid nodig, focus en een goede intuïtie. Voor coaches is het een investeren in jezelf.

Opleider Lucy Geurds

Al heel wat jaren verzorgt Lucy Geurds de opleiding tot Beeldcoach en is bestuurslid van het Opleiders Collectief, een samenwerkingsverband van ervaren opleiders Beeldcoaching. Zij delen een helder conceptueel kader en werken op basis van actuele inzichten over ‘leren’. De samenwerkende collega’s binnen het Opleiders Collectief hebben zich allen geconformeerd aan de afspraken rondom kwaliteit en onderlinge samenwerking. Dat betekent dat iedere opleider van het Collectief hoogwaardige opleidingen Beeldcoaching aanbiedt die voldoen aan de eisen en kwaliteitscriteria zoals omschreven in de Samenwerkingsovereenkomst van het Opleiders Collectief. Opleidingen bij het Collectief geven toegang tot het Register Beeldcoaching. De opleiding Beeldcoaching van het

Opleiders Collectief worden erkend door:

- Landelijke Beroepsvereniging beeldbegeleiders LBBO
- Lerarenregister
- CRKBO

Kenniskring Beeldcoaching sinds oktober 2014

Centraal staat het school-overstijgend leren van en met elkaar. Aanvankelijk had een expert een initiërende en aansturende rol, inmiddels werken we samen aan een regierol voor alle deelnemers. Iedereen heeft immers iets in te brengen, te delen, te ontwikkelen of te verdiepen. Deelname aan een kenniskring is vrijwillig maar niet vrijblijvend. Daarom plannen we samen de bijeenkomsten. De BC kenniskring valt en staat immers bij het commitment én aanwezigheid van alle betrokkenen! Vaste deelnemers aan de Kenniskring zijn gecertificeerde Beeldcoaches of Beeldcoaches in opleiding.

Mogelijke ontwikkelvragen

Aan de volgende ontwikkelvragen kan worden gedacht:

- Hoe kan ik de taakgerichtheid van de kinderen stimuleren?
- Hoe kan ik de adviezen vanuit bijvoorbeeld een externe of het zorgteam, omzetten in goede interventies met het kind in de klas?
- Ga ik te lang door met waarschuwen?
- Hoe zorg ik ervoor dat het kind niet met mij in discussie gaat?
- Hoe zorg ik ervoor dat bij ongewenst gedrag het kind snel het gewenste gedrag laat zien, zodat de les niet verstoord wordt?
- Ik wil graag een betere band met deze leerling, wat van mijzelf staat hierbij in de weg?
- Hoe kan ik de kinderen ondersteunen in het omgaan met conflicten?
- Hoe kan ik het kind het beste benaderen in gesprek?
- Hoe krijg ik weer vat op mijn moeilijke groep?
- Mijn duo is veel strenger dan ik, hoe ga ik daar mee om?
- Hoe geef ik effectief instructie in de combinatieklas?
- Ik wil graag onderzoeken wat maakt dat ik zo sterk de controle wil houden in de groep, wat zegt dat van mij?
- We zijn in de bouw bezig met het realiseren van “kleine kring” momenten, hoe pakken we dit effectief aan?

Kwaliteitsborging

Eens per 4 jaar vinden er audits plaats, de opleider legt een werkbezoek af bij de organisatie van de Beeldcoach om samen vast te stellen hoe Beeldcoaching een plek heeft gekregen. Bij tevredenheid en voldoende kwaliteit vindt er herregistratie plaats.

Routing audit

- Gesprek leidinggevende, Beeldcoach en opleider (eventueel met coachee, 45 minuten)
- Bekijken van opname gesprek Beeldcoach en opleider (45 minuten)
- Verslaglegging door Beeldcoach

Aanvraag traject

Na het insturen van de vraag neemt de beeldcoach contact met de leerkracht op. Uiteraard is er ook Beeldcoaching mogelijk op groepsniveau of leerlingniveau. Op vrijwel alle scholen is er beleid wat betreft Beeldcoaching voor startende leerkrachten, ons streven is om dat zoveel mogelijk intern op te pakken. In het intakegesprek wordt de beeldcoachingsvraag besproken en worden de overige afspraken gemaakt. Maatwerk is een sleutelwoord.

Doorgaans ziet een traject er als volgt uit:

- Intake
- 3 opnamen van circa 20 min
- 3 coaching gesprekken
- Evaluatie

Indien er intern geen Beeldcoach is of het is wenselijk een traject door een externe beeldcoach te laten doen, zijn trajecten aan te vragen bij Bureau Onderwijs Zorg of bij een Beeldcoach binnen de eigen stichting.